

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő a Csoóri Sándor Alap pályázatot hirdetett a népi kultúra közösségteremtő műfajainak támogatására. Zenekarunk nyertes pályázatot nyújtott be, melyet CSSP-E-ZENEOKTAT-2019-0056 azonosító számon vett nyilvántartásba.

A Csúrdöngölő népzenei oktatás célja az volt, hogy a zenekar több évtizedes népzenei hagyományokat őrző és ápoló munkásságára építve olyan fiatalokat, ill. fiatal felnőtteket oktasson, akik értékelik, elismerik és követendő példának tekintik azt a szellemiséget, melyet az autentikus népzenei kultúra tolmácsolásával a zenekar képvisel. Az oktatás megszervezésével szerettük volna kiaknázni azt a lehetőséget, hogy a zenekar két tagja főállásban hosszú évek óta egyetemi, középiskolai és alapfokú iskolai keretek között tanít népzenei. Ugyanakkor az iskolai oktatás kereteit nem mindenki tudja igénybe venni. A hátrányos helyzetben lévő vidéki településeken élő, népzenei tanulni vágyók igen ritka esetekben juthatnak szakavatott tanítási gyakorlathoz. Ezért különösen hálásak vagyunk a Csoóri Sándor Alap által nyújtott támogatásért, mert így ennek a programnak megfelelően 11 vidéki gyermek, ill. fiatal vehetett részt népzenei oktatásban. Az előzőekben már említett két oktató Rácz Gyula (brácsa) és Bíró István Ferenc (furulya, ill. nagybőgő) mellett egy szintén nagy tapasztalattal rendelkező pedagógus Gál Miklósné vette szárnyai alá a Görbeházán citerázni vágyó gyermekeket. A pályázati célok megvalósítását 2019 novemberében kezdtük el a tanulók toborzásával, egyéni tudásszintjük felmérésével és az oktatási tervek összeállításával. A görbeházi gyerekek, koruknál fogva, Görbeházán az oktató Gál Miklósné által biztosított helyszínen jelentek meg az oktatási napokon. Rácz Gyula tanulói Sarkadkeresztúrra jöttek el a brácsa órákra, Bíró István Ferenc tanulói is Nyíregyházára jártak a furulya és a nagybőgő tanórákra.

A program keretein belül lehetőség nyílt arra, hogy azoknak a növendékeknek, akik nem rendelkeztek hangszerekkel, azoknak biztosítsuk az oktatáshoz szükséges hangszereket. Így került megvásárlásra 4 db citera, 2 db brácsa és egy darab nagybőgő. A hangszerek beszerzése nem volt egyszerű feladat, mert egyrészt a programnak köszönhetően sok más népzenei oktatás is elindult az országban és a hangszer készítőik nem tudtak a megnövekedett igényeknek megfelelő számú hangszert gyártani, másrészt a pályázat pénzügyi keretei is határt szabtak az igazán használható, az oktatás feladatait ellátó hangszerek beszerzésének. A megvásárolt hangszereket leltárba vettük és kiadtuk az oktatókon keresztül a tanulóknak, hogy minél hatékonyabb legyen az oktatás.

A tanulóknak így is kompromisszumot kellett kötni, azzal, hogy az oktatási lehetőség igénybe vételéért be kellett járni Nyíregyházára, ill. el kellett utazni Sarkadkeresztúrra. A furulya, a nagybőgő és a brácsa oktatását ezen a szinten csak a két kollégától kapták meg a jelentkezők. A cél elérése érdekében vállalták az utazás költségeit.

Sajnos a 2020 március közepén kihirdetett járványveszély miatt nekünk is át kellett szervezni az órákat. Az oktatás tematikája és módszerei, a kitűzött feladatok ellátása a koronavírus okozta veszélyhelyzet idejéig jól működött és az új helyzethez igazodva az oktatás tematikája nem változott. Csak a helyszíneken és az órák lebonyolításában okozott változást a veszélyhelyzet a tervezetthez képest. A személyre szabott oktatási terveket órákra lebontva sikerült a továbbiakban is megvalósítani. Az első hónapokban, az iskolarendszerben is használt online oktatásra tértünk át, majd, ahogy enyhült a veszély, úgy tértünk vissza a jelenléti oktatáshoz. Ez persze oktatónként és helyszínenként is különböző időpontokban, ill. ütemezésben történt meg. Természetesen az eredetileg kialakított tanórák anyaga és az alap oktatási koncepció az online oktatás gyakorlatában sem változott. Az órákat abban az

időpontban tartották meg, amikor eredetileg lettek volna. Az idő múltával minden oktatonál egy un. vegyes oktatási helyzet alakult ki. A brácsa órákat látogató felnőttek az online órák mellett időnként jelenléti órákon is részt vettek. Ugyanez volt tapasztalható a furulyások tekintetében, míg a citerásokat az oktató látogatta meg időnként, hogy ellenőrizze a tanultakat. Ezeket a plusz alkalmakat nem regisztráltuk külön, mert minden oktató saját vállalása volt ezeknek az óráknak a megtartása. A veszélyhelyzet által kihirdetett megszorító intézkedések részleges, ill. teljes feloldásával május végére és június elejére visszaállt a kezdeti oktatási rendszer és így június végére a jelenléti oktatás révén némi plusz munkával el tudtuk érni a kitűzött céljainkat. Terveink között szerepelt egy a tanulók tudásáról számot adó koncert megszervezése, de sajnos a rendezvény megrendezéséről le kellett mondanunk a járványveszély miatt.

A Csúrdöngölő népzenei oktatás eredményessége több szempont figyelembe vételével is sikeresnek mondható. A citera oktatásban résztvevők, kivétel nélkül mindannyian sikeresen vették a hangszeres zenélés első akadályait. Megismerkedtek a hangszerral, az adott oktatási anyag révén új tájegységek dalait tanulták meg, fejlesztették szenzo-motoros és kognitív képességeiket és mélyítették zenei tudásukat. A furulya-, nagybőgő- és brácsa oktatásban résztvevők nem az alapoktól indultak, ezért az oktatási anyagot a meglévő tudásukra alapozva állítottuk össze. Az Ő esetükben egy-egy zenei stílus, vagy előadó, ill. tájegység zenei keresztmetszetét igyekeztünk megismertetni velük. Az elvégzett munka biztató eredményeket hozott, de az idő rövidsége miatt nem sikerült csak egy-egy tájegységre fókuszálni. Tanulóink is reménykednek a folytatásban. A Csúrdöngölő népzenei oktatás, a koronavírus okozta veszélyhelyzet nehézségei ellenére is egy rendkívül sikeres program lett.

A népzene oktatása, csak és kizárólag a Csoóri Sándor Alap támogatásával jöhetett létre. Itt tudtuk megvalósítani a hangszerek, a program megvalósítását segítő eszközök beszerzését és az oktatók bérének kifizetését. Köszönjük az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és a Csoóri Sándor Alap támogatását, köszönjük a lehetőséget, reméljük, hogy tudjuk folytatni a megkezdett munkát.

Csoóri Sándor Alap

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA